

Öteki canlılarla birlikte “insan” olmak

Teknolojiyi bir *araç* değil bir *amaç* gibi görme / gösterme çok ‘**sistemli**’ bir çabaya dönüştü.
Arkasında büyük güçler var bunun.

Teknolojik gelişmeye, bilime karşı olacak kadar budala değilim.
Toplumun insan onuruna yakışmayan bazı işleri ‘*sınıfsal bir çaresizlikle* geçim uğruna yapmak zorundaki’ birilerine yüklemekte oluşunu ‘insanlık ayıbı’ sayan biri olarak buna son verebilecek her ‘*teknolojik buluşun*’ başımın üzerinde yeri var.

Ama mesele robotlarda değil, *robot sevdasında*.
İnsanların *robotlaşmasında*.
Birilerinin bunu neredeyse bir “*ideolojiye*” dönüştürmeye çalışmasında.
Her şey görünüşte ‘*bilim için*’ istenir-desteklenirken ve sanki bilimin esası ‘**kuşku**’ değilmiş gibi, bu büyük *ısrarda*, ‘kuşkulara’, ‘sorgulamalara’, ‘kaygılara’ neredeyse ‘*kulak tıkanmasında*’.

Şu kadarını söyleyeyim:

Eğer bu gelişme ABD Devleti’nin yakın bir geçmişinde bir ‘*gelecek politikası*’ olarak belirlenmiş olmasaydı, bugün ne *Silicon Vadisi*, ne onun omurgası *google* vb. olabilirdi.

Bu *AI/yapay zeka* meselesi de muhtemelen öyle.
Pentagon’un, *Nato*’nun desteği esasen bir sır da değil.

Dünya gidişatına kafa yoran,
gelecekle ilgilenen bazı kişiler,
“*inovasyonlar, teknolojik ilerlemeler*” dedikleri *yolla*
dünyaya ve dolayısıyla hayata yön vermeye çalışsan,

insan ve hayatla ilgili birçok şeyi
-hatta insanın temel duygularını bile-
değiştirmeye yönelmiş bu *ısrarcı zihniyete*
benim aklımın alamadığı kadar büyük bir *bağlanmayla*,
neredeyse, *'ideolojik bir bağnazlıkla'* olumlu bakıyor.

Sözün gelişi, hissettiğimi anlatmak için
abartmak geliyor içimden:
Acı çekmeyi, kederlenmeyi önleyen bir 'bağışıklık aşısı' bulursa,
müthiş sevinecekler!

Ben, aksine L. Munford gibi,
"Türümüzün insanlarını halinden memnun hayvanlar olmaktan çıkarıp,
acı çeken bir dünyanın bilincinde olmalarını, acı çekmelerini"
doğru yol olarak görenlerdenim.

Bu yüzden, **"insana dönme"** nin, *duygunun* da peşinde olan
arayışlarla ilgiliyim.

Çünkü temel insani duygularla
daha *hakiki ilişkiler* yaşadığımızı,
daha az *yalnız*, daha az *çaresiz* kaldığımızı
düşünüyorum.

Varsın yeni *'buluşlar'* ömrümü uzatmasın,
daha kısa bile olsa, öyle, insanca olana dönerek,
'bildiğim, inandığım insan' gibi yaşamak isterim.

"Ağaçlar insanlığın bir parçasıdır" diyen
Richard Powers'ın *"Overstory"* romanı gibi.
Frans de Waal'ın *"duygulu hayvanları"* gibi.

"Diğer canlılarla birlikte 'insan'" olabileceğimizi
anlatmaya, anlamaya çalışanlarla.

İnsanın öteki yeryüzü varlıklarıyla (ağaç, hayvan...)
feci geçmişinin bugünkü vardığımız yerin
asil belirleyicisi oluşunu görebilenlerle.

İnsan, kendini 'kâinatın en tepesine' koyan,
“yegâne düşünen rasyonel varlık” takıntısıyla geldiği
ve evreni getirdiği berbat yere rağmen,
sanıldığından çok daha “emosyonel” bir varlık.

Onu sezenler içimi ferahlatıyor.

Çünkü çöküş birindeydi,
çıkış, *belki* diğerinde.

Kasım 2018

